

Katowice, 02-03-2016

KOV.431.29.2015

**Pan
Krzysztof Ujma
Wójt Gminy Poczesna
ul. Wolności 2
42-262 Poczesna**

**STANOWISKO KIEROWNIKA KOMÓRKI DO SPRAW KONTROLI
wobec zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego wniesionych przez Wójta
Gminy Poczesna.**

Na podstawie art. 42 ust. 2 i art. 45 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, po dokonaniu analizy zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego zgłoszonych pismem z dnia 11 lutego 2016 r., numer RFP.303.27.2016.PD, przekazuję Panu następujące stanowisko.

Oddalam w całości zastrzeżenia zgłoszone do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 stycznia 2016 r., związane z ustaleniami dotyczącymi:

1. Przyczyn oraz skutków ewidencjonowania przez Gminę Poczesna wpływów oraz wypływów dochodów budżetu państwa, przekazanych przez GOPS w Poczesnej, w jednostce budżetowej tj. Urzędzie Gminy Poczesna z pominięciem kont księgowych jednostki samorządu terytorialnego (ustalenie na str. 7 projektu wystąpienia pokontrolnego),
2. Ewidencjonowania dochodów budżetu państwa z pominięciem zasady podwójnego zapisu (ustalenie na str. 7 i 8 projektu wystąpienia pokontrolnego),
3. Błędneho prowadzenia ewidencji analitycznej dochodów budżetu państwa, w Gminie Poczesna, poprzez stosowanie niekompletnych zapisów księgowych (ustalenie na str. 8 projektu wystąpienia pokontrolnego),
4. Skutków dot. błędnych sald dochodów, potrąconych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, figurujących w analitycznej karcie kontowej konta 130D w rozdz. 85212 § 0970 oraz dokonania w karcie poprawki korektorem (ustalenie na str. 10 projektu wystąpienia pokontrolnego),
5. Nierzetelnego oraz niesprawdzalnego prowadzenia w Urzędzie Gminy w Poczesnej ewidencji księgowej konta 101 *Kasa* (ustalenie na str. 10 i 11 projektu wystąpienia pokontrolnego),

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092

6. Wykazywania nierzetelnych danych w sprawozdaniach Rb-27 ZZ sporządzanych przez Gminę Poczesna w 2014 r.,
7. Skutków dotyczących wykazywania przez Gminę Poczesna w sprawozdaniach Rb-27ZZ za I, II, III i IV kwartały 2014 r. dochodów w rozdziale 75011 § 0690, podczas gdy w 2014 r. nie prowadzono ewidencji księgowej dochodów w tej klasyfikacji budżetowej,
8. Nieterminowego przekazania sprawozdań Rb-27 ZZ za II kwartały 2014 r.,
9. Skutków przekazania sprawozdania Rb-27 ZZ za I kwartał 2014 r., przez Gminę Poczesna do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, bez wymaganych podpisów osób upoważnionych.

Jednocześnie informuję Pana Wójta, że przedstawionych informacji zawartych w przedmiotowym piśmie numer RFP.303.27.2016.PD, w zakresie:

- a) opracowywania zmian w polityce rachunkowości (...) w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Nie prowadzenia wg podziałek klasyfikacji budżetowej ewidencji analitycznej, dochodów dotyczących wpłat z funduszu alimentacyjnego w GOPS w Poczesnej (...)* (informacja na str. 1 pisma),
- b) księgowania pojedynczo każdej wpłaty dochodów dotyczących należności z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z wyciągiem bankowym (...), w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Nie księgowania wg pozycji z wyciągu bankowego wpłat dochodów dotyczących należności z funduszu alimentacyjnego, które wpłynęły na rachunek bankowy GOPS w Poczesnej (...)* (informacja str. 1 pisma),
- c) zwiększenia nadzoru Kierownika GOPS nad głównym księgowym w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, dotyczącej nieprawidłowości skutkującej błędnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych GOPS w Poczesnej (informacja str. 1 pisma),
- d) zwiększenia nadzoru Kierownika GOPS nad sporządzanymi sprawozdaniami budżetowymi w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Wykazania w sprawozdaniach Rb-27ZZ, przekazanych przez GOPS w Poczesnej do Gminy Poczesna, w § 0980 20% kwoty wyegzekwowanej od dłużnika alimentacyjnego, stanowiące dochód własny gminy Poczesna przekazany przez inne gminy* (informacja str. 2 pisma),
- e) podpisywania się przez pracownika GOPS pod dokumentami księgowymi „sporządził: imię i nazwisko” (...) w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Posługiwanie się niewłaściwą pieczęcią przy podpisywaniu dokumentów księgowych przez pracownika GOPS w Poczesnej* (informacja str. 2 pisma),
- f) zwiększenia nadzoru nad pracownikiem merytorycznym -- podinspektor do spraw obsługi funduszu alimentacyjnego w zakresie podziału kwot dochodów i sporządzania tabeli „Rozliczenie wpłat od dłużników alimentacyjnych FUNDUSZ” w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Nieprawidłowego zaklasyfikowania wpłatę dochodów budżetu państwa, dotyczących należności z funduszu alimentacyjnego w GOPS w Poczesnej, w §§ 0980 i 0920 wraz z wyjaśnieniami* (informacja str. 2 pisma),
- g) zwiększenia nadzoru Skarbnika nad terminowością przekazywania dochodów budżetu państwa oraz zobowiązania Kierownika GOPS do terminowego przekazywania środków na rachunek Gminy Poczesna, w zakresie nieprawidłowości dotyczących *Nieterminowego przekazania na rachunek budżetu państwa dochodów, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu*

terytorialnego, dotyczące wpłat od dłużników alimentacyjnych wraz z wyjaśnieniami (informacja str. 2 i 3 pisma),

- h) wyjaśnień w zakresie nieprawidłowości dotyczącej faktu, iż w *Gminie Poczesna w 2014 r. nie księgowano dochodów budżetu państwa na kontach rozrachunkowych, tj. na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”* (informacja str. 3 i 4 pisma),
- i) wzmocnienia nadzoru w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki oraz pouczenia pracownika referatu finansowo księgowego o poczynionym przeoczeniu, w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *niesprawdzalnego prowadzenia ewidencji analitycznej dochodów budżetu państwa, w Gminie Poczesna, poprzez niechronologiczne wprowadzanie zapisów (...)* wraz z wyjaśnieniami (informacja str. 4 i 5 pisma),
- j) wzmocnienia nadzoru w zakresie prawidłowej klasyfikacji dochodów budżetu państwa, mający na celu bieżące i terminowe odprowadzane do ŚUW dochodów budżetu państwa oraz zaplanowania delegowania pracowników referatu finansowo podatkowego na dodatkowe szkolenie w w/w zakresie dotyczących nieprawidłowości w zakresie *nieprawidłowego zaklasyfikowania dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, w Gminie Poczesna (...)* oraz *nieterminowego przekazania na rachunek budżetu państwa dochodów, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego, dotyczących opłat za udostępnianie danych osobowych (...)* wraz z wyjaśnieniami (informacja str. 5 pisma),
- k) aktualizacji imiennego wykazu osób upoważnionych do dysponowania gotówką i zatwierdzania dokumentów kasowych oraz pracowników upoważnionych do wystawiania dowodów kasowych (...) w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *Nie aktualizowania na bieżąco uregulowań wewnętrznych, dotyczących gospodarki kasowej Urzędu Gminy w Poczesnej (...)* (informacja str. 6 pisma) - powyższy fakt został już odnotowany w projekcie wystąpienia pokontrolnego,
- l) wzmocnienia nadzoru w zakresie sprawozdawczości budżetowej oraz zatrudnienia w wyniku konkursu na stanowisku Zastępcy Skarbnika osoby z wieloletnim doświadczeniem jako skarbnik gminy w zakresie nieprawidłowości dotyczącej *powielenia przez Gminę Poczesna błędu ze sprawozdań przekazanych przez GOPS w Poczesnej w sprawozdaniach Rb-27ZZ, przekazanych przez Gminę Poczesna w 2014 r. do ŚUW w Katowicach, dotyczącego wykazania w rozdziale 85212 § 0980, oprócz dochodów dotyczących funduszu alimentacyjnego (wierzyciela), także dochód Gminy Poczesna, tj. 20% kwoty wyegzekwowanej od dłużnika alimentacyjnego, stanowiące dochód własny gminy dłużnika przekazany przez inne gminy (wierzycieli) (...)* wraz z wyjaśnieniami (informacja str. 7 pisma),

oraz informacji zawartych na stronie 8 złożonego przez Pana pisma, dotyczących

- wzmocnienia nadzoru w zakresie:
 - terminowości przekazywania dochodów budżetu państwa,
 - prowadzenia rachunkowości jednostki dotyczącej dochodów budżetu państwa,
 - prawidłowej klasyfikacji dochodów budżetu państwa,
 - prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki,
 - opracowywania wewnętrznych zarządzeń w sprawach dot. gospodarki kasowej,
 - sprawozdawczości budżetowej,

- wzmocnienia kadr referatu finansowo podatkowego,
- zobligowania pracowników do udziału w szkoleniach, kursach i prelekcjach w zakresie sprawozdawczości, w celu wyeliminowania błędnej interpretacji przepisów prawa,

nie można uznać za zastrzeżenia do ustaleń zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, wskazują one natomiast sposób, w jaki zostaną usunięte stwierdzone nieprawidłowości. Nadmieniam, iż zawarte w piśmie wyjaśnienia dotyczące podpunktów g, h, i, j oraz l zostały umieszczone w udzielanych przez Pana odpowiedziach na pytania zadawane przez kontrolerów w toku kontroli.

UZASADNIENIE

Ad. 1. Księgi wadliwie są to księgi prowadzona niezgodnie z przepisem prawa. Dochody budżetu państwa uzyskane przez jednostki budżetowe i przekazane na rachunek Gminy powinny być ewidencjonowane na kontach księgowych budżetu jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 lipca 2010 r.² W 2014 r. w Gminie Poczesna w księgach rachunkowych jednostki samorządu terytorialnego, wykazywano na kontach 133 – 901 jedynie zapisem technicznym łączną sumę dochodów własnych Gminy Poczesna, a wpływy oraz wypływy dochodów budżetu państwa, przekazane przez GOPS w Poczesnej, ewidencjonowano jednostce budżetowej tj. Urzędzie Gminy Poczesna na kontach 130D – 720D z pominięciem kont księgowych jednostki samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę powyższe, w 2014 r. w Gminie Poczesna, dochody budżetu państwa przekazane przez GOPS w Poczesnej ewidencjonowano z naruszeniem przepisów załącznika nr 2 ww. rozporządzenia oraz z naruszeniem zapisów załącznika nr 2 i załącznika nr 3 do obowiązującej w 2014 r. polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Poczesna Nr 0151.315.2010 z dnia 31.12.2010 r.

Ad. 2. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości³ *Konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.* Przedstawione w toku kontroli dokumenty, tj. wydruki z ewidencji księgowej „ROZNA KSIĘGA GŁÓWNA” konta 130D w zakresie dochodów przekazanych przez GOPS w Poczesnej dotyczących należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych (dz. 852 rozdz. 85212 §§ 0970, 0980 i 0920) oraz dochodów dotyczących opłat za udostępnianie danych osobowych (księgowanych w dz. 756 rozdz. 75618 § 0410), wskazują jednoznacznie, iż wpływy i wypływy dochodów, księgowano na kontach księgi głównej wyłącznie po jednej stronie – wpływy wartość „dodatnia” wypływy ze znakiem „-”.

² t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 289

³ t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

Ad. 3. Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 5 ustawy o rachunkowości⁴ *Zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:*

5) oznaczenie kont, których dotyczy

W przedstawionych w toku kontroli analitycznych kartach kontowych konta 130D, prowadzonych techniką ręczną, służących do ewidencjonowania dochodów budżetu państwa, nie zamieszczono w kolumnie „konto przeciwstawne” zapisu dotyczącego przedmiotowego konta przeciwstawnego.

Ad. 4. Zgodnie z art. art. 24 ust. 4 ustawy o rachunkowości⁵ *4. Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:*

1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;

2) zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;

3) w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewniona jest kontrola kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych;

4) zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających, bez względu na stosowaną technikę, na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

W toku kontroli ustalono, iż w analitycznej karcie kontowej konta 130D w rozdz. 85212 § 0970 „zaliczki alimentacyjne”, saldo dot. dochodów potrąconych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego:

- na dzień 30.09.2014 r. wynosi 1.942,97 zł, natomiast po zsumowaniu poszczególnych wpłat, od których powinny zostać potrącone dochody na rzecz jst., przedmiotowe saldo powinno wynieść 1.621,76 zł,
- na dzień 31.12.2014 r. wynosi 1.887,99 zł, natomiast po zsumowaniu poszczególnych wpłat, od których powinny zostać potrącone dochody na rzecz jst., przedmiotowe saldo powinno wynieść 1.925,03 zł.

Powyższe ustalenia nie pozwalają na identyfikację wszystkich dowodów księgowych, zapisy w karcie kontowej nie były prowadzone chronologicznie, a zatem nie jest możliwe uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w tej karcie kontowej.

Ad. 5. Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości⁶ *Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty oraz zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 1 przedmiotowej ustawy Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli*

⁴ t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

⁵ t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

⁶ t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:

1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

W Urzędzie Gminy w Poczesnej zapisy na koncie 101 Kasa nie były sporządzane na podstawie dokumentów źródłowych, według których dokumentowano wpływ środków do kasy. Dochody księgowane były w kwocie zbiorczej, tj. sumy wpłat gotówki z raportu kasowego, pod datą zamknięcia raportu kasowego, bez uwzględnienia dat wpływu poszczególnych wpłat, np. wpłata z dnia 12.08.2014 r. w kwocie 31,00 zł (wymienioną w raporcie kasowym 24/2014 za okres 11.08.-20.08.2014 r.) zaksięgowano na koncie 101 zbiorczo z innymi wpłatami w łącznej kwocie 1.562,70 zł. z datą 20.08.2014 r. Biorąc pod uwagę powyższe, zapisy w ewidencji konta 101 nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego. Na podstawie ewidencji księgowej nie jest możliwe ustalenie terminowości odprowadzania dochodów na rachunek budżetu państwa.

Ad. 6. Zgłoszone zastrzeżenia są tożsame z przedstawionymi w toku kontroli wyjaśnieniami, w związku z powyższym ustalenia w danym zakresie pozostają bez zmian.

Ad. 7. W sprawozdaniach Rb-27ZZ za I, II, III i IV kwartały 2014 r. sporządzanych przez Gminę Poczesna, wykazano dochody w rozdziale 75011 § 0690 jednakże w 2014 r. nie prowadzono ewidencji księgowej dochodów w tej klasyfikacji budżetowej, zatem w sprawozdaniu wykazano dane nie mające odzwierciedlenia w ewidencji księgowej.

Ad. 8. Zgłoszone zastrzeżenia są tożsame z przedstawionymi w toku kontroli wyjaśnieniami, w związku z powyższym ustalenia w danym zakresie pozostają bez zmian.

Ad. 9. Zgłoszone zastrzeżenia są tożsame z przedstawionymi w toku kontroli wyjaśnieniami, w związku z powyższym ustalenia w danym zakresie pozostają bez zmian.